Ocak 2013 Cilt:21 No:1 Kastamonu Eğitim Dergisi 31-56

İLKOKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNE DOĞRUDAN BİTİŞİK YAZI İLE BAŞLAYAN İLKÖĞRETİM 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİTİŞİK YAZI ÖRNEKLERİNDEKİ GENEL HATALAR

Sayit UYSAL
Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Kastamonu.

İlk Kayıt Tarihi: 11.04.2012 ***Yayına Kabul Tarihi: 14.06.2012***

Özet

Türkiye'de İlköğretim Okullarında 2005-2006 Öğretim yılı başından itibaren İlkokuma Öğretiminin ses yöntemi ile yapılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda yazma çalışmalarına ise doğrudan bitişik yazı ile başlanılması uygulamaya konulmuştur. Bu değişiklikle İlköğretim Okulları Yazı Dersinde hedeflenen; Öğrencilerin 5. Sınıf sonunda "okunaklı, işlek, süratli bir eğik bitişik yazı"ya (MEB 1968 İlkokul Programı) kavuşmaları ve bunu gündelik yazı haline getirebilmeleridir.

Bu çalışmada, aradan geçen altı yıllık süre sonunda bitişik yazı çalışmalarının geldiği aşamanın değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu değerlendirmenin yapılabilmesi için araştırmacı tarafından, İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinden alınan bitişik yazı örneklerindeki genel hataları ortaya çıkarmaya yönelik bir ölçüt listesi oluşturulmuştur.

Bu ölçüt listesine göre değerlendirmeye gidilerek, 1. Sınıftan itibaren bitişik yazı öğrenen ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin dersin amacına ne kadar yaklaştıklarının istatistiki sonuçları üzerinde yorumlamalar yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler*; Yazı, İlköğretim Yazı Dersi Programı, İlkokuma-Yazma Öğretimi, Bitişik Yazı, Bitişik Yazı Eğitiminde Öğrenci Hataları.*

GENERAL MISTAKES IN CURSIVE WRITING SAMPLES OF 5TH GRADE STUDENTS WHO BEGINS LEARNING OF READING AND WRITING WITH CURSİVE WRİTİNG

Abstract

Starting from the academic year of 2005-2006, teaching of first reading by using sounds has been determined in Turkey. Being parallel to this development, teaching of writing has been started to be given directly using cursive writing technique. With this change in writing course of primary school, the ministry of national education (MONE) has aimed that students, at the end of the 5th grade, acquire a writing that is readable, running, quick, leaned and cursive, and use this cursive writing in their regular practice.

This study evaluated the changes in cursive writing samples after the end of a six-year time period. Toward the aim of the study, a criterion list was developed by the researcher to detect general mistakes in cursive writing samples gathered from the 5th grade students.

By using the results obtained from statistical analysis of the criterion list, comments and implications were provided on the achievement of the goal of the writing course for the 5th grade students who utilize cursive writing beginning from the first grade.

Keywords: *Writing, Primary School Writing Course Program, Teaching of First Writing and Reading, Cursive Writing, Students' mistakes during Cursive Writing Education*

1. Giriş

Günümüzde toplumlar, kendilerinin ya da başkalarının geliştirdiği alfabenin bir türünü "Gündelik Yazı"da kullanılmak üzere okullarında çocuklarına öğretmektedirler. Türkiye'de de, 1928 Yılından beri, Latin Alfabesinden uyarlanan 29 Harfli bitişik yazı örneği bu amaçla kullanılmaktadır. Bu amaca yönelik olarak hazırlanan İlköğretim Yazı Ders Programları incelendiğinde Yazı Öğretiminin; Süre, amaç, yöntem, sınıf ve harf örnekleri açısından farklılıklar gösterdiği görülmektedir.

2005-2006 Öğretim Yılından itibaren tüm İlköğretim Okulları 1-5. Sınıflarda uygulanmak üzere kabul edilen Türkçe Öğretim Programı apayrı bir anlayışla hazırlanmıştır. Programın en önemli ve devrim sayılabilecek yanı ise; Latin alfabesini kullanan birçok ülkede olduğu gibi, artık ülkemizde de birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıyla yazmaya başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılmasıdır. Bu toplumumuzun tüm bireylerinin hayat boyu kullanacakları bir iletişim aracının güzelleşmesi anlamına gelmektedir (Uysal, 2008: s. 311).

Ancak toplumun büyük çoğunluğunun gündelik yazıda küçük temel harfleri kullandığı bir ortamda, çocukları çevrelerinde gördükleri yazı çeşidinden farklı bir yazıyı yazmaya zihinsel olarak hazırlamak zor olacaktır. Hatta buna bitişik yazıyı öğrencilerine öğretecek olan sınıf öğretmenlerinin bile, göz ardı edilemeyecek bir bölümünün hazır olmadıklarını (Artut, 2004: s. 49) söylemek abartı değildir.

Bitişik yazı eğitiminde karşılaşılan sorunlar iki ana başlık çerçevesinde ele almak ve bu çerçevede değerlendirmek sağlıklı bir sürecin işlemesini sağlayacaktır.

A. Bitişik Yazı Eğitiminin Boyutları

1. Öğretmen Yetiştirme Düzeni:

a) Sınıf Öğretmeni Yetiştirme; Öğretmen Okullarının kapandığı 1973 yılından beri Sınıf Öğretmenlerine bu konuda verilen eğitim, hem süre olarak azaltılmış hem de programlardaki dersler 1999 yılına kadar "Resim-İş Yazı ve Öğretimi" adı altında dört alanlı, 2 yarıyıllık derse dönüştürülmüştür. Birçok Eğitim Fakültesinde adı geçen derste sadece resim çalışmaları yaptırılmış, azımsanmayacak bir oranda da (%20) bu

dersi okutma görevi, öğretim üyesi ve öğretim görevlisi olmayan öğretim elemanlarına verilmiştir (Uysal, 2003: s. 69).

Eğitim Fakültelerinin 2005 yılında lisans programları yeniden düzenlenirken, YÖK'ün web sitesinde yayınlanan taslak programda "Yazı" dersinin tamamen kaldırıldığı gözlemlenmiş, araştırmacının taslak programı hazırlayan komisyonla yaptığı yazışmalar sonucu, haftada üç saatlik ve bir yarıyıllık ders 'Güzel Yazı Teknikleri' adı altında programa tekrar konmuştur. Ancak lisans düzeyine kadar küçük temel harfler ile yazı yazarak gelen öğretmen adaylarına bitişik yazının öğretilmesi; hazır bulunuşluk düzeyleri, dersin konuları ve süresi itibariyle sorun yaratmaktadır.

b) Türkçe Öğretmeni Yetiştirme; Sınıf Öğretmeni yetiştirmenin YÖK'e devredildiği 1982 yılından 2005 yılına kadar, İlköğretim 1. Kademede öğrencilere Türkçe derslerini vermek üzere lisans eğitimi alan Eğitim Fakülteleri Türkçe Öğretmenliği Programı öğrencilerinin eğitim programlarında 'yazı' dersi bulunmamaktadır. Halbuki hayat boyu "gündelik yazı" olarak kullanılacak olan bitişik yazı eğitiminin birinci sorumluları Sınıf Öğretmenleri ise, ikinci sorumluları Türkçe Öğretmenleridir. Eğitimini almadıkları bir alanın çocuklara öğretimi elbette ki başarısız olacaktır. Eğitim Fakültelerinin 2005 Yılındaki program değişikliği sırasında programı hazırlayan komisyona araştırmacı tarafından "Türkçe Öğretmenliği Programlarına da yazı dersi konulması gerektiği" iletilmiş, öğretmen yetiştirmenin yüksek öğretime devredildiği 23 yıllık süreçte ilk defa Türkçe Öğretmenliği lisans programlarına "Yazı Yazma Teknikleri" adı altında, bir yarıyıllık, haftada 3 saatlik bir ders bu şekilde konulmuştur. Bu defa 2005-2006 öğretim yılında uygulamaya konulan Türkçe Öğretmenliği yeni ders programındaki Yazı Yazma Teknikleri dersinin konularında sıkıntı yaşanmış, anlamlı yazmaya yönelik konular 2006-2007 öğretim yılı başından itibaren alfabe öğretimine dayalı olacak şekilde değiştirilmiştir.

c) Diğer Branş Öğretmenlerini Yetiştirme; Eğitim Fakültelerinin Sınıf ve Türkçe öğretmenliği dışındaki öğretmen yetiştirme programlarında seçmeli de olsa bitişik yazı eğitimine yönelik bir ders bulunmamaktadır. Kastamonu Eğitim Fakültesi Matematik Öğretmenliği Lisans Programı seçmeli dersleri içindeki "Güzel Yazı Teknikleri ve Öğretimi" dersi bir istisna teşkil etmektedir.

2. Milli Eğitim Bakanlığı:

a) Eğitim Programları: Cumhuriyet Tarihi boyunca 1928'deki alfabe değişikliğinden beri, tüm İlköğretim Programlarında öğrencilerin "gündelik yazı" olarak bitişik yazıyı kullanmaları amaçlanmıştır. Süreç içinde bu amaçta bir değişiklik söz konusu değildir. 1948 programı ile cümle yöntemine geçilmesi bitişik yazının da yavaş yavaş terk edilmesine neden olmuştur. Cümle yönteminde yazma çalışmalarına küçük temel harflerle başlama zorunluluğu vardır. Bitişik yazıya 2. sınıf ikinci yarıyıldan itibaren geçilmesi 3. Sınıfta devam edilmesi 4 ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin bütün yazı çalışmalarını bitişik yazı ile yapmaları gerekir. Hem 1948, hem de 1968

Programındaki Ders Amaçlarına uygun olarak bitişik yazının öğretilmesi gerekirken (MEB 1948-1968 İlkokul Programları), 1. Sınıfta küçük temel harfler öğretildikten sonra süreç doğru işlememiş, bitişik yazı "güzel yazı defteri" arasına hapsedilmiştir (Munis,1975:s.1). 2005 programı ile İlkokuma-Yazma Öğretiminde "Ses Temelli Cümle Yöntemi"'ne geçilince, doğrudan bitişik yazı ile yazmaya başlama fırsatı yakalanmıştır. Ancak bu alanda bozulan çevre, süreci sancılı başlatmıştır. Süreç içinde değiştirilerek uygulamaya konulan İlköğretim Yazı Dersi Programlarında eleştirilebilecek birçok kısım bulunmaktadır (Uysal, 2008: s. 306-309).

2005-2006 Öğretim yılı başında uygulamaya konulan son yazı dersi programında verilen bitişik yazı harf biçimlerinin bazıları bunun bir örneğidir. Programda verilen bitişik yazı büyük 'S','Ş' harf biçimleri çok çirkindir. Küçük 'r' harfi bitiştirilmesi zor bir örnektir. Yine küçük 'f' harfi ise el kaldırılmadan yazılabilecek bir örnek değildir (TTKB 2005: s. 241). Bu yanlış, çirkin ya da uygunsuz örneklerin değiştirilmesi gerekir.

b) Öğretmen eğitim kılavuzları: Bitişik yazı konusunda 1982'den beri yeterli eğitime sahip olarak yetiştirilemeyen Sınıf Öğretmenlerinin, alanın eğitimine yönelik kaynak kılavuzlar hazırlattırılarak eksikliklerinin giderilmesi gerekir.

c) Hizmet içi eğitim Çalışmaları: Milli Eğitim Bakanlığının Hizmet İçi Eğitim Programları içinde bitişik yazı eğitimi konusu yoktur. Sınıf Öğretmenlerinin hatta Türkçe ve diğer Branş Öğretmenlerinin oldukça zorlandıkları bu alanda hizmet içi eğitim verilmemesi düşündürücüdür. Öğretmenler bitişik eğik yazı konusunda kendilerini eksik bulmakta, bu konuda aldıkları eğitimi de yetersiz görmektedirler (Coşkun, 2011: s. 3).

3. Eğitim Denetçileri ve Okul Yöneticileri: Bitişik yazı eğitiminin bu boyutundaki elemanlar olan müfettiş ve okul müdürlerinin teftiş ettikleri yada yönettikleri sınıflardaki öğrencilerin bitişik yazı eğitimini daha ciddi denetlemeleri ve tüm öğretmenlere doğru rehberlik yapmaları sağlanmalıdır.

4. Öğrenci aileleri: Bitişik yazı eğitiminin başarıya ulaşmasında öğrenci ailelerinin de etkisi bulunmaktadır. Genellikle sosyo-ekonomik kültürel seviyesi daha aşağıda olan ailelerin çocukları, hem ev ödevlerini evin diğer bireylerine yazdırmaya yönelirken, hem de bitişik yazı yerine küçük temel harfleri tercih etmektedirler. Ailelerin bu konuda bilgilendirilmesi faydalı olacaktır (Korkmaz, 2006: s. 423).

5. Öğrenciler: Bitişik yazı eğitiminin boyutları olan Öğretmen Yetiştirme Düzeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitim Deneticileri ve Okul Yöneticileri ile Öğrenci Aileleri kısmında değinilen eksiklikler giderilerek, alanın eğitimine hazır hale gelinmesi gerekir. Bu dört boyutta sağlıklı düzenlemeler yapılmadan sadece öğrencileri etken faktör olarak görerek, illa da bitişik yazı yazacaksınız, diye diretmek bir eğitim planlaması hatasıdır. Yukarıdan aşağıya sıralanan dört boyuttaki gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra nasıl ki 1928'in olumsuz şartlarında bitişik yazıda başarılı olunmuşsa, bugünde

çocuklarımız hayat boyu kullanacakları güzel bir yazı yazma alışkanlığını kazanacaklardır.

B. Öğrencilerin Bitişik Yazı Çalışmalarındaki Başarısını Etkileyen Faktörler

1. Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeyleri:

a) Fiziksel Hazır bulunuşluk : Fiziksel olarak küçük kas gelişimlerini tamamlamış olmaları gerekir. Burada ailelere de sorumluluk düşmektedir. Aşırı korumacı zihniyet, sınavda başarılı olma ya da okul kazanma adına çocukların fiziksel gelişimine katkı sağlayan etkinliklere zaman ayırmasını engellemek aslında çocuklara yapılan bir kötülüktür. İlköğretime başlama yaşının beş buçuk yaşa çekilmesi de öğrencilerin bitişik yazı eğitimine fiziksel olarak hazır bulunmasını olumsuz yönde etkileyecektir (Nas, 1975: s. 79).

b) Zihinsel Hazır bulunuşluk: Öğrencilerin yazı yazmaya şevkini sağlayacak sınıf içi yaratıcı etkinliklerle bu sağlanabilir. Aşırı ödevlendirmeler olumsuzluk yaratacaktır.

c) Yazı araç gereçlerini tanıma ve kullanmaya yönelik hazırlıklar:

- Öğrenci masası yada sıra ve sandalyeler: Çocukların boyuna uygun olmalıdır. Bu konuda Milli Eğitim Bakanlığının ilk iki sınıfta yüksekliği öğrenci boyuna göre ayarlanabilir oturma gruplarına geçmesi uygulanabilir bir çözüm yoludur.

- Kalemler: Yumuşak ve koyu çizgi bırakan kaliteli kurşun kalemler kullandırılmalıdır. Öğrencilerin yazı örneklerinde okunmayacak derecede açık iz bırakan kalem kullandıkları gözlemlenmiştir. Uçları değiştirilen kalemler asla kullanılmamalıdır.

- Tahta: Tebeşirle yazılan (Ateş vd. 2008), kılavuz çizgili, koyu yeşil ya da siyah renkli ve çocuğun boyuna göre olmalıdır. Parlak yüzeyli tahta ve keçeli kalem 1. ve 2. sınıflarda kullanılmamalıdır.

- Defterler: Özellikle 1. ve 2. sınıflarda harf gövdesi ile alt ve üst uzantı sınırlarını belirleyen çizgileri olan defterler kullanılmalıdır.

2. Bitişik Yazı Eğitimi Ön Hazırlıkları:

a) Küçük kasları geliştirme: Parmak ve bilek kaslarını geliştirici oyunlaştırılmış etkinliklere hemen hemen her gün yer verilmelidir.

b) Oturma: Sırada yazı yazmaya uygun bir pozisyonda oturmaları öğretilmelidir. Vücudun ağırlığı kalça ile bacaklara eşit dağıtılarak, bir yana kaykılmadan ve kollara yük bindirilmeden oturulması gerekir. Bir el yazı yazmada kullanılırken, diğer el defteri kontrol etmelidir.

c) Kalem tutma: Kalem, kalemin ucundan itibaren 2-2.5cm uzaklıktan tutularak baş ve işaret parmağı ile iki yandan kavranmalı, orta parmak kalemin altına destek olarak getirilmeli, geriye kalan iki parmak avuç içine kıvrılmalıdır.

d) Çizgi çalışmaları: bitişik yazı harflerini doğru yazmayı hedefleyen kolaylaştırıcı, örnek çizgi çalışmaları yaptırılmalıdır.

3. Bitişik Eğik Yazı Çalışmaları: Bu aşama ile ilgili değişik bilgi tasnifleri bulunmaktadır (Aksoy,Alston1987). Araştırmacı tarafından geliştirilip ek.1'de verilen ölçüt listesi de bunlardan birisidir. Öğrencilerden toplanan yazı örneklerinde görülen hatalardan yola çıkılarak geliştirilen bu tasnifte:

a) Kişisel üslup kazanma

b) Yazının okunaklılığı

c) Yazıda eğim

d) Harf gövde boyları ile alt ve üst uzantı boylarının eşitliği

e) Satır çizgilerini doğru kullanma

f) Yazının sayfa düzeni

g) Hece bölme

ı) Konu başlıklarında kullanılan yazı çeşidi

j) Başkalarına yazı yazdırma

k) Bitişik yazı harflerinin tek tek doğru yazımı ve doğru olarak bitiştirilmesi

l) Bitişik yazı küçük harflerinin kelime içi ile baş ve sonunda değiştirilmeden, programda verilen örneklere uygun kullanımı, gibi kriterler bitişik eğik yazı çalışmaları aşamasında öğrencilerin başarısını etkileyen faktörler olarak düzenlenmiştir. Bu makalenin konusu olan, öğrencilerin yazı örneklerindeki genel hatalar sadece bu aşamaya bağlı kalınarak araştırılmıştır.

2. Yöntem

Bu araştırma; uzun süreli, gözleme dayalı ve üç kademeli bir saha araştırması olarak tasarlanmıştır. Amaç İlkokuma-Yazma Öğretiminde 2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılının başından itibaren uygulamaya konulan ses yöntemine dayalı yazma çalışmalarında, doğrudan bitişik yazıya geçiş sürecinin nasıl işlediğini ortaya koymaktır.

Buradaki 1. Kademe çalışmasında; 1. Sınıftan itibaren bitişik yazı ile yazmaya başlayan ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin bitişik yazı örneklerindeki genel hataları bulma hedeflenmiştir. Bunu ikinci kademede; Öğrencilerin bitişik yazı harflerini tek tek yazarken ve bitiştirirken yaptıkları hataların araştırılması takip edecektir. Üçüncü aşamada ise; 5. Sınıfta yazı örnekleri alınan öğrencilerin, 8. Sınıfta da yazı örnekleri toplanarak bitişik yazıyı kullanıp kullanmadıkları araştırılacak, bitişik yazıyı terk edenlerin terk etme nedenleri ortaya konacaktır.

Bu makaleye konu olan 5. Sınıf öğrencilerinin bitişik yazılarındaki genel hataların tespiti için; 2010-2011 Öğretim yılında, Kastamonu merkezinde bulunan 21 İlköğretim Okulundan kura usulü ile belirlenen 8 İlköğretim Okulundaki bütün 5. Sınıf öğrencileri ile 1 İlköğretim Okulunun sadece 1 şubesinin öğrencileri örneklem olarak alınmıştır. Bu okullardaki toplam 582 olan 5. Sınıf öğrencisinden % 72'sine ulaşılarak, sınıf öğretmenleri vasıtası ile Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersi defterlerinden 2'şer yaprak yazı örneği toplanmıştır (Tablo.1).

Bu yazı örneklerindeki hataları tespit amacıyla, araştırmacı tarafından bir ölçüt listesi geliştirilmiştir (Ek.1). Ön çalışmalarda, ölçüt listesindeki bağımlı değişkenlerin öğretmen, öğrenci ve okullara ait bağımsız değişkenlere göre anlamlı farklılıklar yaratmayacağı ve araştırmayı yanlış yönlere kaydırabileceği anlaşıldığından, nedenleri sonuç bölümünde de açıklanacağı üzere değerlendirmeler, örnekleme dahil olan İlköğretim Okullarının sadece şubelerinden alınan tek bağımsız değişken üzerinden, "f" "%" ye dayalı olarak yapılmıştır.

Ayrıca öğrencilerden yazı örnekleri toplanırken, serbest bırakıldıklarında hangi alfabe ile yazı yazdıklarını kontrol amaçlı olarak, verdikleri yazı sayfalarının baş taraflarına isimlerini yazmaları istenmiştir. Bu bölümle ilgili verilerde bulgulara eklenmiştir.

3. Bulgular

İlkokuma-Yazma öğretimine 1. Sınıftan itibaren bitişik yazı ile başlayan ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin bitişik yazı örneklerindeki genel hataları bulmayı amaçlayan bu çalışmadaki bulgular dört ana bölümden oluşmaktadır; a) Örneklemle ilgili bulgular b) Ölçüt listesindeki ilk 11 madde ile ilgili bulgular c) Ölçüt listesindeki 14. Madde ile ilgili bulgular d) Öğrencilerin serbest yazı çalışmalarında tercih ettikleri alfabe çeşidi ile ilgili bulgular.

Örneklemle İlgili Bulgular ve Yorum

İlköğretim Okulları 5. Sınıf öğrencilerinin bitişik yazılarındaki genel hataların tespitine yönelik bu araştırmadaki evren, Kastamonu'da bulunan İlköğretim Okulları ile sınırlı tutulmuştur. Okul sayısı itibarıyla evrenden % 43 oranında örneklem alınmıştır.

Tablo 1. Alınan Örneklemin Okullar ve Sınıflara Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Sınıf Mevcudu	Alınan Örnek	
			f	%
1	5-A	43	27	63
	5-B	46	35	76
	5-C	44	13	29,5
2	5-A	24	16	67
3	5-A	27	24	89

Okul No	Sınıf	Sınıf Mevcudu	Alınan Örnek	
			f	%
4	5-A	42	35	83
	5-B	45	40	89
	5-C	44	40	91
5	5-A	21	11	52
	5-B	21	15	71
6	5-C	45	38	84
7	5-A	39	25	64
	5-B	39	17	43,5
8	5-A	43	34	79
	5-B	43	40	93
9	5-A	16	10	62,5
Genel Toplam		**n= 582**	**f = 420**	**% = 72**

Tablo 1. İncelendiğinde, 2010-2011 Öğretim yılında Kastamonu merkezinde bulunan 21 İlköğretim Okulundan 9'undaki toplam 5. Sınıf öğrenci sayısının 582 olduğu görülmektedir. Bunların % 72'si olan 420 Öğrenciden sınıf öğretmenleri aracılığıyla yazı örneği alınmıştır.

Tablo 2. Örneklemin Bitişik Yazıyı Kullanamayanlara Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Bitişik Yazı Yazanlar		*Bölüm Bölüm Bitişik Yazı*	Küçük Temel Harflerle Yazı	
			f	%		f	%
1	5-A	27	27	100	*2*	-	0
	5-B	35	35	100	-	-	0
	5-C	13	7	54	*1*	6	46
2	5-A	16	15	94	-	1	6
3	5-A	24	24	100	-	-	0
4	5-A	35	34	97	-	1	3
	5-B	40	40	100	-	-	0
	5-C	40	40	100	-	-	0
5	5-A	11	11	100	-	-	0
	5-B	15	14	93	-	1	7
6	5-C	38	36	95	-	2	5
7	5-A	25	25	100	*1*	-	0
	5-B	17	17	100	-	-	0
8	5-A	34	34	100	-	-	0
	5-B	40	40	100	-	-	0
9	5-A	10	10	100	-	-	0
Genel Toplam		**n= 420**	**f =409**	**%=97**	*(4)*	**f =11**	**% =3**

Tablo 2. İncelendiğinde, Bu 420 Öğrenciden; (1 numaralı okulun 5-C sınıfından

6 öğrencinin, 2 numaralı okuldan 1 öğrencinin, 4 numaralı okulun 5-A sınıfından 1 öğrencinin, 5 numaralı okulun 5-B sınıfından 1 öğrencinin, 6 numaralı okulun 5-C sınıfından 2 öğrencinin) toplam 11 öğrencinin bitişik yazı yazamadıkları belirlenmiş, bu sayı da yazı örnekleri alınan toplam öğrenci sayısından düşülerek örneklem 409 olarak tespit edilmiştir. Yazı örnekleri öğrencilerin defterlerinden toplanırken, iki sınıfta oran % 50'nin altına düşmüş, diğerlerinde % 50'nin üzerindedir. 1 numaralı okulun 5-C sınıfı mevcudu 44 öğrenci iken, 13 öğrenciye ait yazı örneğine ulaşılabilmiştir. Bu % 29 ile en düşük orandır. Bu 13 öğrencinin de 6'sı bitişik yazı yazamadıkları için örneklemden çıkarılmıştır. Sınıf mevcudu 44 olan bir sınıftan, sınıf öğretmeninin sadece 13 Öğrenciye ait yazı örneğini vermesi bu konuda çekinceli davrandığı intibasını uyandırmaktadır. Bu 13 Öğrenciden 6'sının da bitişik yazıyı kullanamıyor olması bu kanaati pekiştirmektedir. Ayrıca bu konuda sınıfın denetlenmediğini de göstermektedir.

Bitişik Yazı Örneklerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Ölçütlerle İlgili Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, İlkokuma-Yazma öğretimine 1. Sınıftan itibaren bitişik yazı ile başlayan ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin bitişik yazı örneklerindeki genel hataları bulabilmek için araştırmacı tarafından geliştirilen ölçüt listesindeki (Ek.1) ilk 11 maddenin kriterleriyle ilgili bulgular bulunmaktadır.

Tablo 3. Kişisel Üslup Kazanma Durumuna Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Var		Yok	
			f	%	f	%
1	5-A	27	3	11	24	89
	5-B	35	7	20	28	80
	5-C	7	-	0	7	100
2	5-A	15	2	13	13	87
3	5-A	24	4	17	20	83
4	5-A	34	5	14	29	86
	5-B	40	7	17,5	33	82,5
	5-C	40	-	0	40	100
5	5-A	11	-	0	11	100
	5-B	14	1	7	13	93
6	5-C	36	8	22	28	78
7	5-A	25	3	12	22	88
	5-B	17	4	23,5	13	76,5
8	5-A	34	7	20,5	27	79,5
	5-B	40	5	12,5	35	87,5
9	5-A	10	6	60	4	40
Genel Toplam		**n=409**	**f =62**	**% =15**	**f =347**	**% =85**

Tablo 3.'e göre, yazılarında kişisel üsluba ulaşmış öğrencilerin oranı % 15'dir. Henüz yazılarında kişisel üslup özellikleri görülmeyen öğrenci oranı ise % 85'dir. Kişisel üslup kazanmış öğrenci 3 sınıfta hiç yokken, diğerlerinde en düşük oran % 7, en yüksek oran bir sınıfta % 60 çıkmıştır. Ortalamanın (% 15) üstünde başarılı olan 7 sınıf bulunmaktadır. Bazı öğrencilerin yazıları kişisel üslup kazanmış gibi görünmesine karşılık, harf bitiştirmelerinin tümünün hatalı olduğu gözlemlenmiştir. Beşinci sınıfa gelen ve 5 yıldır yazma çalışmalarını Program gereği bitişik yazı ile yapan öğrencilerin artık bitişik yazıyı gündelik yazı haline dönüştürmüş ve belirgin oranda da kişisel üslup kazanmış olmaları gerekir.

Tablo 4. Yazının Okunaklılığına Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Okunaklı		Okunmuyor		
					Yazı Küçük	Yazısı Bozuk	
			f	%	f	f	%
1	5-A	27	16	59	-	11	41
	5-B	35	23	66	1	11	34
	5-C	7	4	57	-	3	43
2	5-A	15	8	53	-	7	47
3	5-A	24	18	75	-	6	25
4	5-A	34	22	65	2	10	35
	5-B	40	25	62,5	5	10	37,5
	5-C	40	20	50	2	18	50
5	5-A	11	7	64	-	4	36
	5-B	14	10	71	-	4	29
6	5-C	36	22	61	2	12	39
7	5-A	25	23	92	-	2	8
	5-B	17	16	94	-	1	6
8	5-A	34	27	79	-	7	21
	5-B	40	12	30	2	26	70
9	5-A	10	9	90	-	1	10
Genel Toplam		**n=409**	**f =262**	**%=64**	**f =14**	**%=3,5**	**f=133**	**%=32,5**

Tablo 4.'de görüldüğü üzere, Yazıları okunaklı olan öğrencilerin % 64 oranına ulaştığı, buna yazısı küçük olduğu için okunamayanlarda dahil edildiğinde % 67,5 olduğu görülmektedir. Yazısı bozuk olduğu için okunamayanların oranı % 32,5' dur. Okunaklı olanlarda en yüksek oran % 94, en düşük oran % 30'dur. Genel ortalamanın üzerinde başarılı olan sınıf sayısı 9'dur. Beşinci sınıfa gelmiş öğrencilerin kişisel üslup kazanamasa da "okunaklı, işlek, süratli bir el yazısı" alışkanlığı kazanmış olması gerekir. Bu açıdan okunamayan yazıların oranı yüksektir.

Tablo 5. Yazının Eğiklik Durumuna Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Sağa Eğik		Dik		Karışık		Sola Eğik	
			f	%	f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	4	15	3	11	16	59	4	15
	5-B	35	16	46	2	6	17	48	-	0
	5-C	7	-	0	1	14	6	86	-	0
2	5-A	15	-	0	6	40	9	60	-	0
3	5-A	24	1	4	8	33	8	33	7	30
4	5-A	34	4	12	5	15	11	32	14	41
	5-B	40	5	12,5	23	57,5	10	25	2	5
	5-C	40	5	12,5	5	12,5	26	65	4	10
5	5-A	11	2	18	4	36	4	36	1	10
	5-B	14	-	0	8	58	3	21	3	21
6	5-C	36	1	3	19	53	13	36	3	8
7	5-A	25	6	24	2	8	15	60	2	8
	5-B	17	3	18	2	12	11	65	1	5
8	5-A	34	16	47	10	29	6	18	2	6
	5-B	40	3	7,5	11	27,5	18	45	8	20
9	5-A	10	1	10	4	40	4	40	1	10
G. Toplam		**n=409**	**f=67**	**%=16**	**f=113**	**%=28**	**f=177**	**%=43**	**f=52**	**%=13**

Program gereği öğrencilerin 70 derece sağa eğimli yazı yazmaları gerekir. Ancak yazının dik yazılabileceği de genel kabul gördüğünden, eğik yazının yanında dik yazılan örnekleri de olumlu kabul etmek mümkündür. Tablo 5.'de görüldüğü üzere, 7 sınıftaki başarı oranı genel ortalamanın (% 44) üzerindedir. En yüksek oran bir sınıfta % 76 olarak görünmektedir. En düşük oran % 14'dür. Ders Programının gereği olan sağa eğimli yazı oranı olan % 16 çok düşüktür.

Tablo 6. Harflerin Gövde Boylarına Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Gövdeler Birbirine Eşit		Gövdeler Birbirine Eşit Değil	
			f	%	f	%
1	5-A	27	2	7	25	93
	5-B	35	6	17	29	83
	5-C	7	-	0	7	100
2	5-A	15	6	40	9	60
3	5-A	24	8	33	16	67
4	5-A	34	1	3	33	97
	5-B	40	1	2,5	39	97,5
	5-C	40	-	0	40	100
5	5-A	11	-	0	11	100
	5-B	14	1	7	13	93
6	5-C	36	8	22	28	78
7	5-A	25	2	8	23	92
	5-B	17	1	6	16	94
8	5-A	34	8	23,5	26	76,5
	5-B	40	3	7,5	37	93,5
9	5-A	10	2	20	8	80
Genel Toplam		**n=409**	**f =49**	**% =12**	**f =360**	**% =88**

Tablo 6.'dan anlaşıldığı üzere, harf gövde boylarını eşit ya da eşite yakın tutanların oranı % 12'dir. Harflerin gövdelerini irili ufaklı yazanların oranı % 88'dir. Harf gövdelerini eşit tutarak yazan öğrenciye 3 sınıfta hiç rastlanmamıştır. En yüksek oran % 40, en düşük oran % 3'dür. Altı sınıf genel ortalamanın üzerindedir.

Tablo 7. Harflerin Gövdesine Kıyasla Üst Uzantı Boylarının Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Gövdeye Eşit		Gövdeden Daha Uzun		Gövdeden Daha Kısa	
			f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	9	33	16	60	2	7
	5-B	35	6	17	28	80	1	3
	5-C	7	1	14	6	86	-	0
2	5-A	15	1	7	14	93	-	0
3	5-A	24	7	29	17	71	-	0
4	5-A	34	5	15	29	85	-	0
	5-B	40	9	22,5	31	77,5	-	0
	5-C	40	4	10	36	90	-	0
5	5-A	11	3	27	7	64	1	9
	5-B	14	-	0	14	100	-	0
6	5-C	36	6	17	30	83	-	0
7	5-A	25	2	8	22	88	1	4
	5-B	17	3	18	14	82	-	0
8	5-A	34	8	23,5	26	77,5	-	0
	5-B	40	6	15	32	80	2	5
9	5-A	10	1	10	8	80	1	10
Genel Toplam		**n=409**	**f =71**	**%=17**	**f =330**	**%=81**	**f =8**	**% =2**

Tablo 7.'de görüldüğü gibi öğrencilerin sadece % 17'si, harflerin üst uzantı boylarını gövdeye eşit tutarak yazmıştır. Öğrencilerin % 83'ü bu konuda başarısızdır. Ortalamanın (% 17) üstünde 8 sınıf görülürken, en yüksek oran % 33, En düşük oran ise bir sınıfta % 0'dır. Yazı kuralları gereği, bir yazıda harflerin alt ve üst uzantılarının gövdeye eşit tutularak yazılması gerekir.

Tablo 8. Harflerin Gövdesine Kıyasla Alt Uzantı Boylarının Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Gövdeye Eşit		Gövdeden Daha Uzun		Gövdeden Daha Kısa	
			f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	17	63	5	18,5	5	18,5
	5-B	35	19	54	15	43	1	3
	5-C	7	5	72	1	14	1	14
2	5-A	15	6	40	7	47	2	13
3	5-A	24	10	42	8	33	6	25
4	5-A	34	18	53	15	44	1	3
	5-B	40	29	72,5	9	22,5	2	5
	5-C	40	24	60	15	37,5	1	2,5

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Gövdeye Eşit		Gövdeden Daha Uzun		Gövdeden Daha Kısa	
			f	%	f	%	f	%
5	5-A	11	3	28	4	36	4	36
	5-B	14	8	57	5	36	1	7
6	5-C	36	20	56	12	33	4	11
7	5-A	25	12	48	10	40	3	12
	5-B	17	10	59	7	41	-	0
8	5-A	34	21	62	11	32	2	6
	5-B	40	20	50	16	40	4	10
9	5-A	10	6	60	3	30	1	10
Genel Toplam		**n=409**	**f =228**	**%=56**	**f =143**	**%=35**	**f =38**	**% =9**

Tablo 8. incelendiğinde öğrencilerin % 56'sının, harflerin alt uzantı boylarını gövdeye eşit tutarak yazdıkları görülmektedir. Ortalamanın (% 56) üstünde 9 sınıf görülürken, en yüksek oran % 72,5, En düşük oran % 28'dir. Gövdeye göre üst uzantı boylarını eşit tutanların oranı % 17 gibi çok düşükken (Tablo. 7), alt uzantı boylarını gövdeye eşit tutarak yazanların oranının % 56'ya yükselmesi ilginçtir. Bu ilginç durum çocuk yazıları açısından ayrı bir araştırma konusu olabilir.

Tablo 9. Satır Çizgilerini Doğru Kullanma Durumuna Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Doğru Kullanıyor		Doğru Kullanamıyor	
			f	%	f	%
1	5-A	27	13	48	14	52
	5-B	35	11	31	24	69
	5-C	7	2	29	5	71
2	5-A	15	6	40	9	60
3	5-A	24	11	46	13	54
4	5-A	34	19	56	15	44
	5-B	40	19	47,5	21	52,5
	5-C	40	8	20	32	80
5	5-A	11	4	36	7	64
	5-B	14	6	43	8	57
6	5-C	36	14	39	22	61
7	5-A	25	11	44	14	56
	5-B	17	10	59	7	41
8	5-A	34	16	47	18	53
	5-B	40	11	27,5	29	72,5
9	5-A	10	3	30	7	70
Genel Toplam		**n=409**	**f =164**	**% =40**	**f =245**	**% =60**

Tablo 9.'da görüldüğü üzere, yazılarını satır çizgilerine düzgün olarak yerleştirenlerin oranı % 40'dır. Satır çizgisini dikkate almadan, yazısını çizginin altına ya da üstüne kaydırarak yazanların oranı % 60'dır. Doğru yazanlarda en yüksek oran % 59, en düşük oran % 20'dir. Ortalamanın üstünde 9 sınıf görülmektedir. Yazıyı okunaklı

kılan ve güzel gösteren unsurlardan biri de, harf gövde boyları ile alt ve üst uzantıları eşit tutmanın yanında yazıyı satır çizgilerine doğru yerleştirmektir.

Tablo 10. Sayfa Düzenine Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Normal		Sola Yaslı	
			f	%	f	%
1	5-A	27	24	89	3	11
	5-B	35	18	51	17	49
	5-C	7	4	57	3	43
2	5-A	15	9	60	6	40
3	5-A	24	19	79	5	21
4	5-A	34	27	79	7	21
	5-B	40	30	75	10	25
	5-C	40	25	62,5	15	37,5
5	5-A	11	8	73	3	27
	5-B	14	13	93	1	7
6	5-C	36	31	86	5	14
7	5-A	25	23	92	2	8
	5-B	17	14	82	3	18
8	5-A	34	23	68	11	32
	5-B	40	22	55	18	45
9	5-A	10	9	90	1	10
Genel Toplam		**n=409**	**f =299**	**% =73**	**f =110**	**% =27**

Tablo 10.'a görülen verilere göre, sayfayı doğru kullananların oranı % 73'dür. Sayfanın sağ kenarındaki boşluğu, satırdaki kelime bitişlerinden itibaren bırakarak, sola yaslı bir sayfa düzeni görüntüsü veren öğrencilerin oranı % 27'dir. Öğrencilerin sola yaslı sayfa kullanmalarının sebebini, bitişik yazıda satır sonlarına gelen kelimelerin doğru bölünmesiyle ilgili bilgi eksikliklerine bağlamak mümkündür.

Tablo 11. Hece Bölme Durumuna Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Yok		Var	
			f	%	f	%
1	5-A	27	22	81	5	19
	5-B	35	29	83	6	17
	5-C	7	4	57	3	43
2	5-A	15	15	100	-	0
3	5-A	24	20	83	4	17
4	5-A	34	27	79	7	21
	5-B	40	38	95	2	5
	5-C	40	32	80	8	20

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Yok		Var	
			f	%	f	%
5	5-A	11	8	73	3	27
	5-B	14	13	93	1	7
6	5-C	36	35	97	1	3
7	5-A	25	18	72	7	28
	5-B	17	14	82	3	18
8	5-A	34	27	97	7	21
	5-B	40	35	87,5	5	12,5
9	5-A	10	9	90	1	10
Genel Toplam		**n=409**	**f =346**	**% =84,5**	**f =63**	**% =15,5**

Tablo 11.'e göre, yazılarını hece bölme hatası yapmadan yazanların oranı % 84,5'dur. En yüksek oran bir sınıfta % 100, en düşük oran % 57'dir. Sola yaslı sayfa düzeni olan yazı örneklerinde hece bölünmelerine rastlanmamıştır. Hece bölünmelerinin çoğunluğu sayfa düzenine uymaya çalışarak yazı yazan öğrencilerde görülmüştür. Bu durum, çocukların bitişik yazıda satır sonlarında kelimelerin nasıl bölüneceğine dair bilgi ve beceri eksikliğine bağlanabilir.

Tablo 12. Konu Başlıklarında Kullanılan Alfabe Çeşidine Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Bitişik Yazı Küçük Harf		Karışık		Küçük Temel Harf		Büyük Temel Harf	
			f	%	f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	13	48	12	44	2	8	-	0
	5-B	35	4	11,5	7	20	-	0	24	68,5
	5-C	7	-	0	5	72	1	14	1	14
2	5-A	14	1	7	4	29	3	21	6	43
3	5-A	23	10	44	3	13	1	4	9	39
4	5-A	34	1	3	24	70,5	1	3	8	23,5
	5-B	40	27	67,5	5	12,5	3	7,5	5	12,5
	5-C	40	32	80	5	12,5	3	7,5	-	0
5	5-A	11	9	82	-	0	1	9	1	9
	5-B	14	9	65	2	14	1	7	2	14
6	5-C	36	-	0	35	97	-	0	1	3
7	5-A	25	14	56	10	40	1	4	-	0
	5-B	17	8	47	5	29	1	6	3	18
8	5-A	34	34	100	-	0	-	0	-	0
	5-B	40	11	27,5	19	47,5	-	0	10	25
9	5-A	10	2	20	8	80	-	0	-	0
G. Toplam		**n=407**	**f=175**	**%=43**	**f=144**	**%=35**	**f=18**	**% =5**	**f =70**	**%=17**

Tablo 12.'de görüldüğü üzere, konu başlıklarında doğru olarak bitişik yazı küçük harfleri kullananların oranı % 43'dür. En yüksek başarı oranı bir sınıfta % 100, en

düşük başarı oranı 2 sınıfta % 0'dır. Ortalamanın üzerinde başarılı olan 9 sınıf bulunmaktadır. Bitişik yazı büyük harfleri kendi başına bir alfabe çeşidi değildir (Uslay, 1975: s. 75), 8artut, 2004: s. 46), (Munis, 1971: s. 72), (Öz, 2001: s. 110). Küçük harflerle beraber kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Tablo 13. Yazıların Bir Kısmını Başkalarına Yazdırma Durumuna Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Yok		Var	
			f	%	f	%
1	5-A	27	19	70	8	30
	5-B	35	34	97	1	3
	5-C	7	5	71	2	29
2	5-A	15	12	80	3	20
3	5-A	24	20	83	4	17
4	5-A	34	30	88	4	12
	5-B	40	40	100	-	0
	5-C	40	31	77,5	9	22,5
5	5-A	11	6	54,5	5	44,5
	5-B	14	11	79	3	21
6	5-C	36	31	86	5	14
7	5-A	25	23	92	2	8
	5-B	17	17	100	-	0
8	5-A	34	33	97	1	3
	5-B	40	39	97,5	1	2,5
9	5-A	10	8	80	2	20
Genel Toplam		**n=409**	**f =359**	**% =88**	**f =50**	**% =12**

Tablo 13. incelendiğinde, öğrencilerden toplanan 4-8 sayfalık yazı örneklerinin tamamını kendisinin yazdığı tespit edilenlerin oranı % 88'dir. Öğrencilerden % 12'sinin yazı örneklerinde başkalarına ait yazıların bulunduğu görülmüştür. Bu oranın yedi sınıfta % 20'nin üstünde çıkması, öğrencilere verilen ev ödevlerinin kontrol edilmediği ve bu konunun öğretmenler tarafından takibinin yapılmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Bu Çalışmada Örnek Olarak İncelenen "r" Ve "f" Harflerinin Programda Verilen Örneklerine Uygun, Doğru Olarak Bitiştirilmesi İle İlgili Bulgular Ve Yorum

Bu bölümde, İlkokuma-Yazma öğretimine 1. Sınıftan itibaren bitişik yazı ile başlayan ve 5. Sınıfa gelen öğrencilerin bitişik yazı örneklerindeki genel hataları bulabilmek için araştırmacı tarafından geliştirilen ölçüt listesinde bulunan, ancak bu makalenin içine alınmayıp başka bir yazıda değerlendirilecek olan 13. maddedeki (Ek.1) kriterle ilgili örnek bulgular yer almaktadır.

Tablo 14. İlköğretim Yazı Dersi Programında Örnekleri Verilen Sorunlu Harflerden "r" Harfinin Yazılışına Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Verilen Örneğe Göre Doğru		Verilen Örneğe Göre Yanlış		Kendine Göre Yazma	
			f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	2	7	25	93	-	0
	5-B	35	4	11	31	89	-	0
	5-C	7	-	0	6	86	1	14
2	5-A	15	-	0	14	93	1	7
3	5-A	24	2	8	22	92	-	0
4	5-A	34	3	9	31	91	-	0
	5-B	40	1	2,5	39	97,5	-	0
	5-C	40	-	0	39	97,5	1	2,5
5	5-A	11	1	9	10	91	-	0
	5-B	14	-	0	14	100	-	0
6	5-C	36	-	0	36	100	-	0
7	5-A	25	1	4	24	96	-	0
	5-B	17	1	6	16	94	-	0
8	5-A	34	2	6	32	94	-	0
	5-B	40	2	5	38	95	-	0
9	5-A	10	2	20	8	80	-	0
Genel Toplam		**n=409**	**f =21**	**% =5**	**f =385**	**% =94**	**f =3**	**% =1**

Tablo 14.'de görüldüğü üzere, Ders Programında örneği verilen "r" harfini doğru olarak bitiştirebilen öğrenci oranı % 5 gibi çok düşük bir orandır. Öğrencilerin % 94'ü "r" harfini yanlış bitiştirerek yazmaktadır. Alfabedeki 29 harften 4 tanesinin bitiş yeri harf gövdesinin üst kısmı, bir tanesinin bitiş yeri gövdenin orta kısmıdır. Geri kalan 24 harfte harflerin bitiş yeri gövdenin alt kısmındaki satır çizgisidir. Programdaki "r" örneği gövdenin üst kısmında biten bir örnektir. Türkçede bolca kullanılan bu harfin, bu biçimiyle, harf aralarındaki boş alan eşitliğini bozmadan, kendisinden sonra gelen harfle bitiştirilmesi oldukça güçtür. Bu örneğin yerine, bitiştirilmesi daha kolay olan ve gövdenin altında biten ve bitişik yazıda kullanılan diğer "r" harfi örneğine geçilmesi, halihazırda kullanılan örnekteki yazma güçlüğü ve başarısızlığını ortadan kaldıracaktır.

Tablo 15. Sorunlu Harflerden "f" Harfinin Yazılışına Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Verilen Örneğe Göre Doğru		Verilen Örneğe Göre Yanlış		Kendine Göre Yazma	
			f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	7	26	12	44	6	30
	5-B	35	16	46	15	43	4	11
	5-C	7	-	0	4	57	3	43

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Verilen Örneğe Göre Doğru		Verilen Örneğe Göre Yanlış		Kendine Göre Yazma	
			f	%	f	%	f	%
2	5-A	12	-	0	9	75	3	25
3	5-A	18	9	50	4	22	5	28
4	5-A	34	14	41	14	41	6	18
	5-B	38	14	37	7	18	17	45
	5-C	40	8	20	25	62,5	6	13,5
5	5-A	11	3	27	6	55	2	18
	5-B	14	5	36	2	14	7	50
6	5-C	35	8	23	20	57	7	20
7	5-A	22	8	36	11	50	4	14
	5-B	14	5	36	4	28	5	36
8	5-A	32	19	59	5	16	8	25
	5-B	40	16	40	15	37,5	9	22,5
9	5-A	10	6	60	3	30	1	10
Genel Toplam		**n=387**	**f =138**	**%=36**	**f =156**	**% =40**	**f =93**	**% =24**

Tablo 15.'den anlaşıldığı üzere, bitiştirilmesi sorunlu harflerden birisi de Ders Programında örneği verilen "f" harfidir. Yazı örneklerindeki bu harfi doğru bitiştirme oranı % 36'dır. En yüksek başarı bir sınıfta % 59 iken, iki sınıfta hiç doğru bitiştiremeyen öğrenciler bulunmaktadır. Bitişik yazı "f" harfindeki esas problem, Ders Programına konan örneğin el kaldırılmadan yazılabilen bir örnek olmamasıdır. 1948 İlkokul Programı dahil son programa kadar böyle bir "f" harfi örneği yoktur. Öğrencilerin % 24 oranında bu harfi kendilerine göre bir biçim geliştirerek yazma eğiliminde olmaları da, kullanılan örneğin bitişik yazıya uygun bir örnek olmadığının göstergesidir. Bu uygunsuz örnek daha önceki programlara konan uygun örnekle mutlaka değiştirilmelidir. Son iki tabloda incelenen harfleri kendilerine göre yazanlar, harfi ya daha çok çirkinleştiriyor, ya da olması gereken doğruya yakın bir biçim tercihi gösteriyor.

Öğrenciler Serbest Bırakılarak Yazı Yazdırıldığında Tercih Ettikleri Alfabe Çeşidi İle İlgili Bulgular Ve Yorum

Tablo 16. Alınan Örneklere İsimlerini Yazarken Kullandıkları Alfabe Çeşitlerine Göre Dağılımı

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Bitişik Yazı		Küçük Temel Harfler		Büyük Temel Harfler	
			f	%	f	%	f	%
1	5-A	27	14	52	13	48	-	0
	5-B	35	19	54	14	40	2	6
	5-C	1	-	-	1	-	-	-
2	5-A	15	4	27	10	67	1	6
3	5-A	24	13	54	11	46	-	0

Okul No	Sınıf	Alınan Örnek	Bitişik Yazı		Küçük Temel Harfler		Büyük Temel Harfler	
			f	%	f	%	f	%
4	5-A	32	14	44	15	47	3	9
	5-B	40	32	80	8	20	-	0
	5-C	36	20	56	16	44	-	0
5	5-A	2	-	-	2	-	-	-
	5-B	14	8	57	5	36	1	7
6	5-C	36	32	89	4	11	-	0
7	5-A	25	13	52	12	48	-	0
	5-B	17	6	35	10	59	1	6
8	5-A	34	31	91	3	9	-	0
	5-B	40	36	90	3	7,5	1	2,5
9	5-A	10	10	100	0	-	-	0
Genel Toplam		**n=388**	**f =252**	**% =65**	**f =127**	**% =33**	**f =9**	**% =2**

Öğrencilerin ders etkinliği dışında, serbest bırakıldıklarında hangi alfabe çeşidini gündelik yazıda tercih ettiklerini tespit amacıyla, defterlerinden alınan yazı örneklerinin baş tarafına isimlerini yazmaları istenmiştir. Tablo17. bunun dökümünü vermektedir. Bitişik yazı ile isimlerini yazanların oranı % 65'dir. Öğrenci defterlerinden alınan yazı örneklerinin % 97'sinde bitişik yazıyı kullanan öğrencilerin, serbest bırakıldıklarında azalması ve oranın % 65'e düşmesi düşündürücüdür. Bunun Tablo. 4'de verilen yazısı okunaklı öğrenci oranı (% 64) ile nerede ise aynı olması, öğrencilerin bitişik yazıyı okunaklı yazamadıkları için, gündelik yazıda başka bir alfabeyi tercih etmek meylinde oldukları, anlamında yorumlanabilir. Öğrencilere temel alfabeler öğretilmediği için yanlış olarak, bir kelimenin içinde hem büyük hem de küçük temel harfleri karışık kullanarak yazı yazdıkları gözlemlenmiştir.

4. Sonuç

Yazıların gelişmesi, eğitimin de yaygınlaşması, toplumların kullandığı alfabelerin gündelik yazıda kullanılmak üzere okunaklı, akıcı, işlek bir türünün ortaya konmasını gerekli kılmıştır. Latin alfabesinin bitişik yazı örneği böyle bir ihtiyacın karşılanmasının neticesidir. Bitişik yazı, Latin Alfabesinin bilinen tüm örnekleri içinde en okunaklı, akıcı, işlek aynı zamanda estetik değeri de olan bir çeşididir. Onun içinde, bu alfabeyi kullanan birçok ülkenin okullarında, gündelik yazıda kullanılmak üzere bitişik yazı öğretilmektedir (Uysal, 2008: s. 305).

Bitişik yazı eğitimini 1. Sınıftan itibaren zorunlu hale getirdiğimiz bu süreçte, çocuklarımıza güzel bir bitişik yazı yazma alışkanlığı kazandıramadığımız, konuyla ilgili yapılan araştırmalarda da vurgulanmaktadır (Aktaran: Coşkun, :2011: s. 3). (Başaran, 2006; Şahin ve AkyoL, 2006; Turan, Güher ve Şahin, 2008; Duran, 2009; Doğan, 2007; Turan, 2010; Durukan ve Alver, 2008; Çelenk, 2002; Bulut ve Aköz, 2010; Yıldız, Yıldırım ve Ateş, 2009). İlkokuma-Yazma öğretiminde neredeyse altmış

yıldır ikinci plana itilen ve "güzel yazı defterleri" arasına sıkıştırılan bitişik yazı eğitiminin; a) Öğretmen Yetiştirme b) Milli Eğitim Bakanlığı c) Eğitim Denetçileri ve Okul Yöneticileri d) Öğrenci aileleri e) Öğrencilerden oluşan boyutları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir. İşin zor tarafı konunun boyutlar çerçevesinde ele alınabilmesi ve çözümlenmesidir. Öğrencilerin bitişik yazı eğitimindeki başarısını etkileyen faktörler şeklindeki tespitler, daha çok sınıf öğretmenleri kanalıyla ve sınıf içi çalışmalarla kolayca çözümlenebilecek aşamalardır.

Hali hazırdaki sınıf içi uygulamalara bakıldığında, 5. Sınıfa gelen öğrencilerin kişisel üslup geliştiremedikleri, küçümsenemeyecek bir oranda okunamayacak derecede bozuk bitişik yazı yazdıkları, çoğunun sağa eğimli yazı yazamadıkları görülmektedir. Harflerin gövde ve üst uzantı boylarını eşit tutma ile satır çizgilerini doğru kullanma oranları da % 50'nin altında çıkmaktadır. İlginç biçimde alt uzantı boylarının gövdeye eşitliğindeki başarı oranı yarıyı geçmektedir. Yazının sayfaya düzgün yerleştirilmesi ve yanlış hece bölmelerde rastlanan lokal yüksek başarısızlıklar dışında, bu kriterlerdeki başarı oranı yüksektir. Konu başlıklarını bitişik yazı küçük harfleri ile yazmaları gerekirken, başka yazı çeşitleri ile yazanlar yarıdan fazladır. Başkalarına yazı yazdıranların oranı ise % 12'dir. Hata oranı yüksekliğine göre oluşturulan bir sıralama tablosu Ek.2'de verilmiştir.

Öğrencilerin bitişik yazılarında görülen hatalar araştırılırken; öğretmen, öğrenci ya da okullara ait bağımsız değişkenlere göre anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. Aynı lisans programından mezun, hemen hemen aynı kıdemde ve bitişik yazı eğitimini aynı öğretim elemanından alan öğretmenlerin sınıflarında, kriterlere göre başarı oranlarında benzerlik ya da yakınlıklar bulunmamaktadır. Bulgulardan da anlaşılacağı üzere öğretmenlerin sınıflarında bir kriterde yüksek başarı yakalanırken, bir başka kriterdeki başarı oldukça düşük çıkabilmektedir. Bu da bitişik yazı çalışmalarındaki başarının; Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleriyle ilintili olduğu ve sınıf öğretmenlerinin alanla ilgili kişisel bilgi, beceri ve istekliliğine dayalı olduğunu göstermektedir (Tan, Kaplan, s. 4). Sistemin bu haliyle bitişik yazı eğitimindeki başarıya bir katkısı yoktur. Konu ile ilgili olarak, doğdukları günden beri içinde bulundukları kirli bir çevre ve okula başladıkları günden beri kullana geldikleri küçük temel harflerle yazılan çirkin bir yazının, lisans eğitiminde bir yarıyılda verilen üç saatlik bir ders ile düzeltilmesi ve bu konuda alanla ilgili yetkin bir eğitimci olmaları mümkün görünmemektedir.

5. Öneriler

1. Öğretmen yetiştirmede Sınıf ve Türkçe öğretmenliği programına konan "Yazı Yazma Teknikleri" dersi, alanın uzmanları tarafından verilmeli, hem bu programlar, hem de diğer öğretmenlik programlarına seçmeli olarak bitişik yazı eğitimi dersleri konmalıdır.

2. İlköğretim Türkçe dersi programında örnekleri verilen çirkin, bitişik yazıya uy-

gun olmayan ve bitiştirilmesinde zorluk çekilen harf örnekleri değiştirilmelidir. Bu çalışmada bir örnek olarak incelenen 'r' ve 'f' harflerinin doğru bitiştirilmesi ile ilgili tablolardaki hata oranları bunu doğrulayıcı niteliktedir. İlköğretim Türkçe Ders Programının 1. Sınıf bölümü yeniden düzenlenerek diğer konular azaltılmalı, bitişik yazı eğitimi çalışmalarına daha geniş zaman ayrılmalıdır.

3. Alanın eğitimi için, öğretmenlere kaynaklık edecek kılavuz kitapçıklar hazırlanarak ulaştırılmalı, bütün sınıf öğretmenleri bu konuda hizmet içi eğitimden geçirilmelidir.

4. Eğitim denetçileri ve okul yöneticilerinin bu alandaki sorumluluklarını yerine getirmeleri sağlanmalıdır.

5. Bitişik yazı eğitimi konusunda çocukları okula yeni başlayan aileler bilgilendirilmelidir.

6. Kılavuz kaynaklar ve hizmet içi eğitim seminerleri ile öğretmenlerin bir an önce okuma yazmaya geçme yarışından vazgeçmeleri sağlanmalı, 1. Sınıf programlarındaki zaman genişletme sayesinde kazanılan süreler bitişik yazı eğitimi ön hazırlıklarına ayrılmalıdır (Ertürk, 2001). Çünkü yazı araç gereçlerini tanıma ve doğru kullanma, oturma, defter ve kalem tutma 1. sınıfta öğretildiği biçimiyle öğrencilerin hayat boyu kullanacakları davranışlardır.

7. Bitişik yazı yavaş öğretilmeli, hatalar mutlaka zamanında düzeltilmelidir. Hızlı yazma ya da ödev yoğunluğu çocukların yazılarını çirkinleştirmektedir (Nas, 1999: s. 62).

8. İlköğretim 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin oturma gurupları yüksekliği ayarlanabilir hale getirilmelidir.

9. Öğretmenler bitişik yazı eğitimini etkileyen faktörler olarak ifade edilen konularda sık sık öğrenci yazılarını denetlemeli, bireysel hatalar düzelinceye kadar bu konuların takipçisi olmalıdır.

6. Kaynaklar

Artut, K., H. Demir, Güzel Yazı Teknikleri ve Öğretimi, Anı Yayıncılık, Ankara, 2004.

Ateş, S., Yıldız, M. ve Yıldırım, K., Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Tahtasına Yazdıkları Yazıların Okunaklılık Bakımından Öğrencilere Model Olmadaki Uygunluğu. Uluslarası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu, 27 - 28 Mart Gazimagosa, KKTC. 2008.

Başaran, M., İlkokuma Yazma Öğretimi Sürecinde Öğrencilerin Yaptıkları Yazım Yanlışları. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi, (*109-114) 14-16 Nisan Ankara, 2006.

Bayraktar, Ö. İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıda Yaptıkları Hatalar. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara. 2006.

Bulut, P., ve Aköz, Y., Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bitişik Eğik Yazı Yazma Özelliklerinin Değerlendirilmesi. *9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu.* (173-180), 20-22 Mayıs, Elazığ, 2010.

Coşkun, H. İlköğretim Okullarındaki Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarının Değerlendirmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay. 2011.

Doğan, B., Denizli İli İlköğretim Okullarında Çalışan Birinci sınıf Öğretmenlerinin Ses Temelli cümle Yöntemine İlişkin Görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.* 7, (85-97), 2007.

Duran, E., *Bitişik Eğik Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.2009.

Durukan, E. ve Alver, M., Ses Temelli Cümle Yönteminin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.(* 275-289). (2008).

Ertürk, A. İlkokuma Yazma Öğretimi Hazırlık Devresinin Okuma-Yazmadaki Yeri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. 2001.

İlköğretim Türkçe Öğretim Programı Ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar) Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi Ankara 2005.

Korkmaz, İ. Yeni İlköğretim Birinci Sınıf Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (16), (419–428), 2006.

Munis, E., Evrim İle Yazı Sanatı, Yeni Kitap Basımevi, Konya, 1971.

Nas, R., Metinlerle İlkokuma Yazma Öğretimi, Ezgi Kitabevi Yayınları, Bursa, 1999.

Öz, F. Uygulamalı Türkçe Öğretimi., Anı Yayıncılık.Ankara. 2001.

Şahin, A., Akyol, H., İlk Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılan Çözümleme ve Bireşim Yöntemlerinin Uygulamalı Olarak Karşılaştırılması.*Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi,* 14-16 Nisan 2006, (3-14), 2006.

Turan, M, Güher, Ö. ve Şahin, Ç. Sınıf Öğretmenlerinin Yazı Türlerine İlişkin Görüşleri. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyum Bildirileri,* 2-4 Mayıs, (683-686), Çanakkale. 2008.

Uslay, Y., Yazı Sanatı, Marifet Ofset, İzmir, 1975.

Uysal, S. İlköğretim Yazı Dersi Programının Tarihsel Değişim Süreci İçerisinde Bitişik Yazı Eğitimi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 16 (1), 303-314. Kastamonu. 2008.

Uysal, S. Sınıf Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarındaki Sanat Eğitim Ders Programlarının Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.2003.

Yıldız, M., Yıldırım, K. ve Ateş, S. Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Tahtasına Yazdıkları Yazıların Okunaklılık Bakımından Öğrencilere Model Olmadaki Uygunluğu. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi.* 8 (75-88). 2009.

EXTENDED ABSTRACT

The purpose of the current study was to reveal the errors found in cursive writing samples of the fifth grade students who began writing in cursive and who were required to use cursive writing in their regular practice.

The participants of the study were 582 fifth grade students from nine elementary schools that were randomly selected among twenty-one elementary schools from the providence of Kastamonu. With the help of their teachers, a two-page writing sample that were usually from their notes in the Turkish and Life Sciences lessons were collected from 72% of the participants.

Toward the aim of the study, a criterion list was developed by the researcher to detect general errors in the cursive writing samples gathered from the 5th grade students.

Analysis of the data was given as the frequencies and percentages based on a single independent variable that was the grade level of the students participated to the study.

In order to detect which hand writing technique students prefer in their regular practice, students were also asked to put their names on the top of the page that were collected from them as their writing samples. The findings related to this comparison were also included in the study.

An examination of students' samples presented that fifth grade students could not develop their own style in hand writing, that the readability of most students' cursive writings was such a poor level that could not be ignored, and that most students were not able to write in cursive that was bent to the right. The percentage of the students whose letters having equal lengths of body and upward extensions and who presented a correct use of the base and headlines was below 50 %. On the contrary, more than half of the students were able to provide cursive letters having equal lengths of body and downward extensions. The students were found successful in the placement of their writing while they made some errors in separation of syllables. Although students were required to use lower case cursive letters in the topic headings, more than half preferred to use different styles. Moreover, 12 percentages of the students had someone else to write for them. While investigating the errors in students' cursive writing samples, there were not found any significant difference in terms of teacher, student and school variables.

Under the lights of the results of the current study, some suggestions for reducing or correcting students' errors in cursive writing were as followings:

1. The course titled "Writing Techniques," that was included in the elementary teacher education and Turkish teacher education programs, should be instructed by the experts from the related field. Moreover, this course needs to be offered as an elective

in the other teacher education programs.

2. Letters that were not applicable to the cursive writings or that were hard to connect to the others in cursive writing needs to be replaced. For example, students' difficulty in connecting the letters "r" and "f" with the next letter was evident from the study. The first grade section of the elementary school teaching program Turkish lesson needs to be adjusted by reducing the amount of weekly hours for other topics and increasing the weekly hours of cursive writing education.

3. Guide books for cursive writings should be prepared and provide to the teachers. All elementary school teachers also are to be supported with in-service education in cursive writing.

4. Superintendent and principals should also be controlled whether they fulfill their responsibilities regarding this issue.

5. Parents of the beginners (first graders) should be educated in cursive writing.,

6. By means of the seminars and in-service educations, teachers should be instructed on avoiding from racing their students to begin writing and reading. The extra time that was taken from weekly hours of the other topics should be used for preliminary studies for cursive writing education since the way of students' uses of writing materials, that was taught in the first grade, will stay with the students for the rest of their life.

7. Cursive writings should be taught slowly, and the errors need to be corrected as soon as they were detected. Quick or too much writing deteriorates students' hand writings.

Ek 1. Bitişik Yazı Örneklerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Ölçütler Listesi

1. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, belirgin olarak kişisel üslup kazanma durumu görülmekte midir ?

a) Var b) Yok

2. Öğrencilerden alınan yazı örnekleri okunaklı mıdır ?

a) Okunaklı b) Çok küçük kunmuyor c) Yazısı bozuk, kunmuyor

3. Öğrencilerden alınan yazı örnekleri, ders programında belirtildiği şekilde sağa eğimli midir ?

a) Sağa eğik b) Dik c) Karışık d) Sola eğik

4. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, harflerin gövde boyları birbirine eşitmidir ?

a) Gövdeler birbirine eşit b) Gövdeler birbirine eşit değil

5. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, harflerin gövdesine kıyasla üst uzantı boyları nasıldır ?

a) Gövdeye eşit b) Gövdeden daha uzun c) Gövdeden daha kısa

6. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, harflerin gövdesine kıyasla alt uzantı boyları nasıldır ?

a) Gövdeye eşit b) Gövdeden daha uzun c) Gövdeden daha kısa

7. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, öğrenciler yazıyı satır çizgilerini doğru kullanarak yazabiliyor mu?

a) Doğru kullanıyor b) Doğru kullanamıyor

8. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, yazı sayfalara nasıl yerleştirilmiştir ?

a) Normal b) Sola yaslı

9. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, hece bölünmeleri var mıdır ?

a) Yok b) Var

10. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, öğrenciler konu başlıklarında hangi alfabeyi kullanmışlardır ?

a) Bitişik yazı küçük harfler b) Karışık c) Küçük temel harfler d) Büyük temel harfler

11. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, öğrenciler yazılarının bir kısmını başkalarına yazdırmış mıdır?

a) Yok b) Var

12. Bitişik yazı harflerini Programda verilen örneklerine uygun, tek tek doğru olarak yazabiliyorlar mı ?

a) Doğru b) Yanlış c) Kendine göre

13. Bitişik yazı harflerini Programda verilen örneklerine uygun bitiştirebiliyorlar mı ?

a) Doğru b) Yanlış c) Kendine göre

14. Öğrencilerden alınan yazı örneklerinde, küçük harflerin kelime içi ile baş ve sonundaki kullanımları arasında farklılık var mıdır ?

a) Yok b) Var

Açıklama : *12, 13, 14 numaralı kriterle ilgili analizler başka bir makalede ele alınacaktır. Bu çalışmada örnek olarak sadece "***r***" ve "***f***" harflerinin bitiştirilmesi incelenmiştir.*

Ek 2. Hata Oranı Yüksekliğine Göre Değerlendirme Ölçütlerinin Sıralanması

No	Madde	Seçenekler	f	Tpl	%	Tpl
1	Harflerin Gövde Boyları	Birbirine Eşit	49	409	12	100
		Birbirine Eşit Değil	360		**88**	
2	Kişisel Üslup Kazanma Durumu	Var	62	409	15	100
		Yok	347		**85**	
3	Harflerin Gövdesine Kıyasla Üst Uzantı Boyları	Eşit	71	409	17	100
		Daha Uzun-Daha Kısa	338		**83**	
4	Satır Çizgilerini Doğru kullanma	Doğru	164	409	40	100
		Yanlış	245		**60**	
5	Konu Başlıklarında Kullanılan Alfabe Çeşidi	Doğru	175	407	43	100
		K.T.H.- B.T.H.-Karışık	232		**57**	
6	Yazının Eğiklik Durumu	Sağa Eğik - Dik	180	409	44	100
		Karışık - Sola Eğik	229		**56**	
7	Harflerin Gövdesine Kıyasla Alt Uzantı Boyları	Eşit	228	409	56	100
		Daha Uzun-Daha Kısa	181		**44**	
8	Yazının Okunaklılığı	Okunuyor	262	409	64	100
		Küçük-Bozuk Okunmuyor	147		**36**	
9	Sayfa Düzeni	Normal	299	409	73	100
		Sola Yaslı	110		**27**	
10	Hece Bölme	Yok	346	409	84,5	100
		Var	63		**15,5**	
11	Yazılarının bir Kısmını Başkalarına Yazdırma	Yok	359	409	88	100
		Var	50		**12**	
12	İsimlerini Yazdıkları Alfabe	Doğru	252	388	65	100
		K.T.H.- B.T.H	136		**35**	
13	Yanlış Kullanılan Harfler (r)	Doğru	21	409	5	100
		Yanlış - Kendine göre yazma	388		**95**	
14	Yanlış Kullanılan Harfler (f)	doğru	138	387	36	100
		Yanlış - Kendine göre yazma	249		**64**	